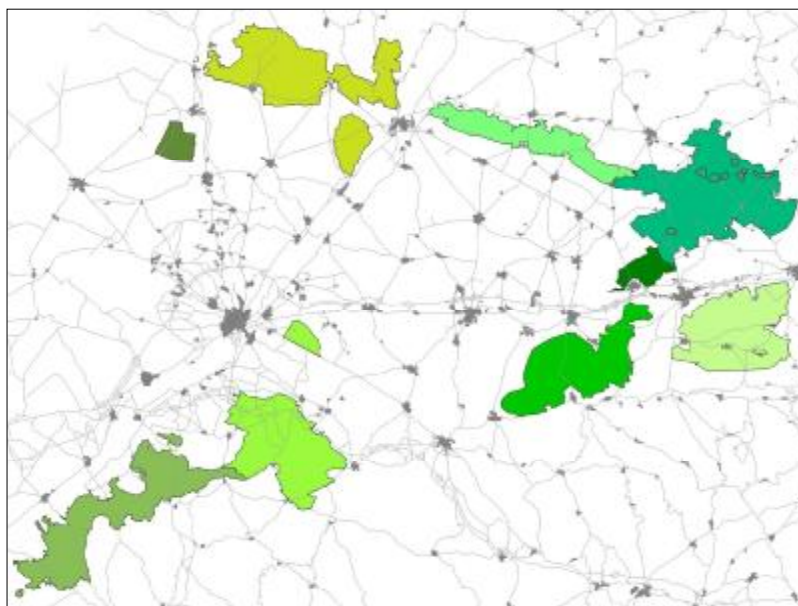

Procés participatiu per elaborar els plans de gestió de les ZEPA de la plana de Lleida

ZEPA dels secans de la Noguera i de Plans de la Unilla

Març de 2010

Pla de gestió de les ZEPA de la plana de Lleida

www.zepasponent.cat

Òrgan promotor

Coordinació

Procés participatiu

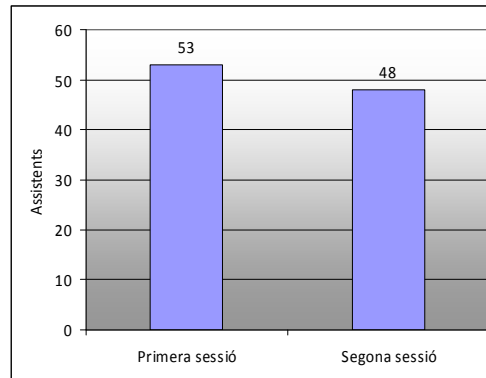

1. Dades sobre els assistents al procés participatiu

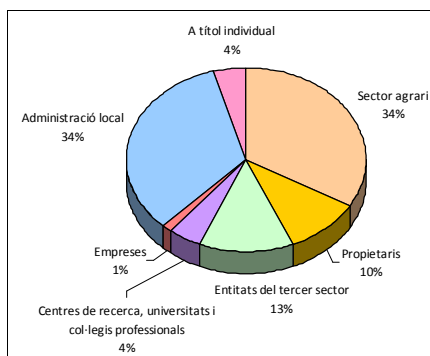
Les sessions de debat de les ZEPA dels Secans de la Noguera i Plans de la Unilla van tenir lloc al municipi de Balaguer, els dies 26 de gener i 16 de febrer de 2010, concretament a la sala d'actes de l'Ajuntament de Balaguer. En total, hi van assistir 101 persones. La sessió amb més afluència va ser la primera, mentre que a la segona, l'assistència fou menor (Figura 1). Un 33 % dels participants de la segona sessió ja havien assistit a la primera.

Figura 1. Assistents a les sessions de debat sobre les ZEPA de Secans de la Noguera i Plans de la Unilla

Pel que fa al perfil dels participants, un 44% estaven directament relacionats amb el sector agrari (propietaris particulars o representants de sindicats agraris, col·lectivitats de regants o cooperatives de productors). Un 34% dels participants representaven administracions locals (ajuntaments de la zona, consells comarcals i la Diputació de Lleida), mentre que un 13% representaven entitats del tercer sector, especialment entitats conservacionistes. També hi assistiren participants del món científic i del món empresarial (Figura 2).¹

Figura 2. Perfil dels participants a les dues sessions de debat sobre les ZEPA Secans de la Noguera i Plans de la Unilla

¹ També van assistir com a observadors membres dels departaments de la Generalitat promotors del procés (DMAH i DAR).

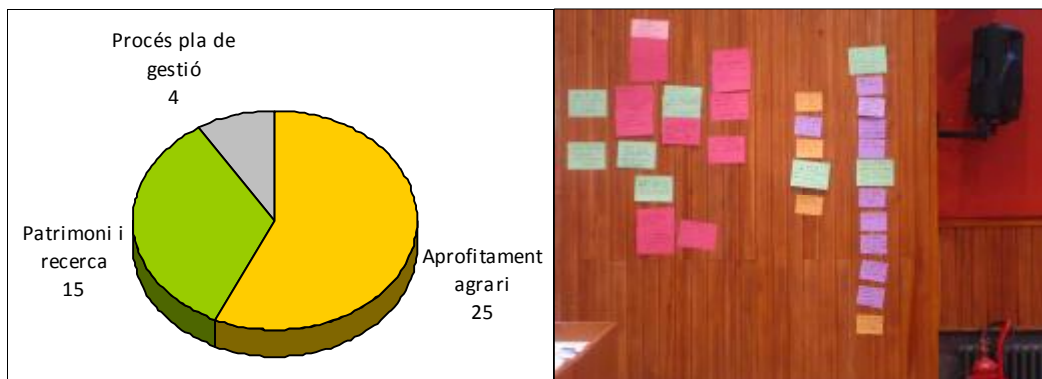
2. Diagnosi de l'espai

Durant la primera sessió de debat, els participants van treballar en la diagnosi de l'espai, debatent els aspectes clau que poden condicionar la gestió de l'espai. Les aportacions s'han agrupat segons tres grans blocs dels plans de gestió, i també s'han distingit aquelles aportacions que tenien a veure amb el procés d'elaboració del pla de gestió:

- Aprofitament agrari
- Patrimoni natural i cultural i recerca
- Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental
- Procés d'elaboració del pla de gestió

Els participants van fer un total de **44 aportacions**, la gran majoria de les quals –més de la meitat- tenien a veure amb l'aprofitament agrari, mentre un quart feien referència al patrimoni natural i cultural i a la recerca (cap aportació tenia a veure amb el bloc d'altres activitats i divulgació). Quatre aportacions també feien referència al procés d'elaboració del pla de gestió (Figura 3).

Figura 3. Aportacions de diagnosi efectuades, segons el bloc del pla de gestió (44 aportacions)

A continuació es recullen les aportacions a la diagnosi conjunta elaborada pels participants. S'agrupen les aportacions segons si tenen signe positiu o negatiu, i també s'indiquen aquelles aportacions que són neutrals.

1. Aprofitament agrari	
Aspectes positius	Aspectes negatius
<ul style="list-style-type: none"> - L'activitat agrària ha estat garant fins el moment de la conservació: els ocells hi són perquè hi són els pagesos - La ramaderia i la caça complementen l'agricultura - L'equilibri entre l'activitat agrària i la natura es produeix de manera natural 	<ul style="list-style-type: none"> - La ZEPA hipoteca el futur del pagès - Incertesa sobre la regulació d'activitats - El cultiu de secà aporta baixos rendiments - L'Administració no té prou diners per compensacions - Poca gent es dedica a l'activitat agrària tradicional - El regadiu sense dotació plena no és viable - S'ha massificat l'activitat agrària, s'ha industrialitzat i els pagesos de qualitat s'han perdut - L'any 2002 es van prometre unes compensacions i encara no se n'ha rebut cap - Les zones més estepàries que no es cultiven estan fora de ZEPA, mentre que les terres més bones al costat de la carretera són ZEPA (greuge comparatiu)
Aspectes neutrals	
<ul style="list-style-type: none"> - Unilla i Balaguer són molt diferents - Als secans de la Noguera (Algerri-Balaguer) hi ha 1.400 ha programades per regar - La Unilla ha tingut diversos projectes de regadiu (1992 i 2001) 	

2. Patrimoni natural i cultural i recerca	
Aspectes positius	Aspectes negatius
<ul style="list-style-type: none"> - Cabanes de volta i altres elements tradicionals - Valor identitari del paisatge - Existència de plans de gestió que poden servir d'exemples: zona de l'aeroport i el secà de Balaguer - Presència de fauna única a nivell europeu - Jaciments arqueològics 	<ul style="list-style-type: none"> - Falta investigació de varietats tradicionals més adaptades, que podrien donar qualitat - El canvi climàtic pot modificar els hàbitats dels ocells esteparis (i crear hàbitats desèrtics) - Degradació del patrimoni cultural i històric: el pagès no el pot conservar; l'administració no ho finança - No es reconeix el pagès com a custodiador del territori - Manca inversió de l'Administració per conservar el territori - Manca divulgació i coneixement dels valors naturals - S'han perdut molts dels valors naturals dels secans de Balaguer, especialment la xurra
Aspectes neutrals	
- Els secans de la Unilla no surten a la sentència de la Comissió Europea	
3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental	
Aspectes positius	Aspectes negatius
<ul style="list-style-type: none"> - Presència de rutes turístiques i infraestructures (Secans de la Noguera, Algerri, La Figuera) - Potencial turístic: ecoturisme, turisme gastronòmic, rural (oportunitat de l'aeroport d'Alguaire) - L'ornitofauna atorga un elevat potencial turístic a nivell europeu i internacional - Paisatge d'interès atractiu per al turisme 	<ul style="list-style-type: none"> - Rutes turístiques i infraestructures a complementar (Secans de la Noguera, Algerri, La Figuera) - El turisme ornitològic no és viable econòmicament - Incertesa sobre la regulació d'activitats
Aspectes neutrals	
-	

3. Propostes d'actuacions recollides en tot el procés participatiu

Entre la primera i la segona sessió, l'equip de participació va recollir totes les propostes d'objectius i actuacions que es van formular per al pla de gestió. Les propostes van arribar de diverses fonts:

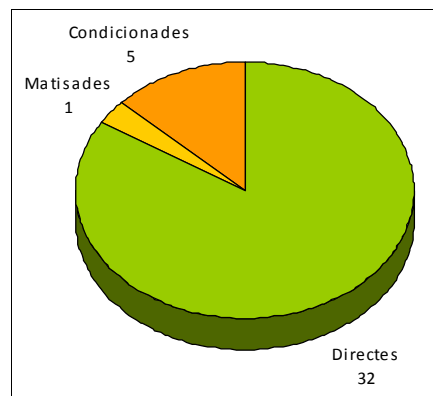
- Grups de treball de la primera sessió de debat
- Qüestionaris individuals lliurats durant la primera sessió
- Aportacions a la bústia web del procés (correu electrònic)

Un cop recollides, les propostes es van sintetitzar (cas que tinguessin redactats similars les unes amb les altres) i es van estructurar segons blocs per tal de facilitar el debat.

Per a les ZEPA dels Secans de la Noguera i de Plans de la Unilla, es van comptabilitzar **38 propostes**, gran part de les quals es podien incorporar directament al debat que va tenir lloc durant la segona sessió, 1 va ser matisada per l'equip redactor i 5 van restar fora del debat, condicionades al que establissin altres normatives, així com la Declaració d'Impacte Ambiental del projecte del sistema del Canal Segarra-Garrigues (Figura 4).

Figura 4. Propostes que s'incorporen al debat sobre el pla de gestió a les ZEPA de Secans de la Noguera i de Plans de la Unilla (38 propostes)

3.1. Propostes directament incorporables al pla de gestió

A continuació es recullen totes aquelles propostes que, tal com van ser formulades en el procés participatiu, podien encaixar bé en el marc del pla de gestió. Això, però, no significa que totes aquestes propostes siguin incorporades directament, ja que els treballs del pla de gestió hauran de concretar i desenvolupar el seu contingut.

1. Aprofitament agrari

- Promoure el cultiu en mosaic
- Promoure el reg de suport, en les finques on sigui possible
- Fer que la preservació dels espais naturals sigui compatible amb petites transformacions que afavoreixin la viabilitat de les explotacions
- Repartir les càrregues econòmiques de preservar els hàbitats dels ocells
- Promoure contractes de custòdia del territori amb els agricultors
- Promoure actuacions per millorar, modernitzar i fer rendible l'explotació agrària
- Garantir una inversió per part de l'Administració a les ZEPA, com a mínim igual al destinat al Canal Segarra-Garrigues i a l'Algerri-Balaguer
- Lluitar per aconseguir una política de preus més justes per al sector, que faci rendible la seva activitat
- Agilitzar tots els tràmits administratius del sector agrari i ramader
- Valoritzar les finques incloses en ZEPA (ajuts agricultura ecològica, explotacions ramaderes)
- Promoure els cultius tradicionals
- Determinar de forma clara les activitats i usos d'aquesta zona
- Dotar el reg suficient i en les condicions econòmiques adients, per tal d'assegurar l'activitat agrícola viable i sostenible
- Aprofitar els espais ZEPA per atreure d'altres activitats que complementin l'activitat agrària
- Cercar fórmules per tal que el pagès que fa possible la conservació del medi natural i cultural pugui veure's compensat per la seva tasca

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Adaptar les tasques del conreu als cicles reproductius i desenvolupament de les aus: noves varietats, assessorament agrícola general o específic
- Crear guarets itinerants entre les diferents finques: en cada campanya canviarien les finques en guaret, mentre les altres tindrien reg complet
- Fer recerca i assessorar els agricultors
- Considerar la Xarxa Natura 2000 com a bé públic i indemnitzar el límit de propietat
- Fer un seguiment estricte de l'aplicació dels plans de gestió
- Fer recerca sobre la presència d'aus en les ZEPA (comptatge dels ocells) amb el suport de la gent del territori
- Implicar a la gent del territori amb els projectes d'investigació i seguiment
- Crear guarets per a la xurra: fer rotacions de punts de la parcel·la sense conrear i canviar anualment (Plans de la Unilla)

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental

- Fer atractiu el pla de gestió per implicar el territori
- Divulgar els valors dels hàbitats esteparis i els components patrimonials i paisatgístics importants dins i fora del territori a través de xerrades, panells informatius, etc.
- Incentivar el turisme de tots els tipus de valors: ornitològic, patrimonial, rutes, gastronòmic...
- Ajudar a la gent del territori a conèixer les espècies autòctones i donar-li la importància necessària
- Fer èmfasi en la importància de la població rural existent en les zones protegides
- Crear itineraris recomanats
- Garantir un pressupost per dur a terme les diferents accions
- Crear un ens entre l'Administració autonòmica i local i propietaris per a ordenar, gestionar i regular tot allò que es vulgui fer a l'espai
- Incentivar les propostes a nivell turístic per donar una sortida més a la gent del territori per poder continuar-hi vivint
- Crear un centre d'interpretació de les aus gestionat en part pels afectats, per l'administració i d'altres

3.2. Propostes incorporables al pla de gestió, amb matisos de l'equip redactor

A continuació es presenten propostes derivades del procés de participació, que han estat matisades per l'equip redactor dels plans de gestió, per tal d'augmentar la concreció i adequació de les afirmacions al contingut del pla de gestió. Els matisos de l'equip redactor s'indiquen amb un color distingit. Només hi havia propostes matisades per al bloc de patrimoni natural i cultural i recerca.

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Fer del Clot de la Unilla un estany natural [seguint les seves característiques de llacuna endorreica d'inundació periòdica i temporal](#)

3.3. Propostes condicionades a normatives o a la DIA del Segarra-Garrigues

Algunes de les propostes que es van recollir en les sessions de debat, o per altres vies, no tenien un bon encaix en el pla de gestió, bé perquè estaven condicionades al que establissin altres normatives, bé perquè la Declaració d'Impacte Ambiental del Canal Segarra-Garrigues condicionava el marge de maniobra del pla de gestió.

En el cas de les ZEPA dels Secans de la Noguera i Plans de la Unilla, les propostes condicionades són les següents:

- Establir un reg total a les 1.400 ha del terme de Balaguer
- Eliminar la ZEPA en cas que desapareguessin els ocells de la zona
- Compensar als afectats per ZEPA amb permisos per plantar vinya, per instal·lar granges, etc
- Fer compatible la zona ZEPA amb el fet que es pugui inundar el Clot de la Unilla per poder regar la resta dels plans (a mode de pantà natural)
- Assegurar el reg de supervivència, per garantir collites on no es pot regar

3.4. Propostes addicionals a les derivades del procés participatiu

A continuació es recullen propostes provinents dels treballs del pla de gestió, de les directrius de 2006 i del Programa de conservació dels hàbitats i les aus estèpiques elaborat pel DMAH l'any 2005. Aquestes propostes també van entrar a discussió durant la segona sessió, i tenien a veure, sobretot, amb el patrimoni i la divulgació ambiental. Per al bloc d'aprofitament agrari no van haver propostes addicionals.

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Inventariar els diferents elements del patrimoni cultural d'interès (trullers, cabanes, torres, ermites, marges, runes de castells, jaciments arqueològics) i establir un programa de restauració i posada en valor d'acord amb els propietaris
- Construir torres de nidificació i controlar els depredadors
- Restaurar els impactes paisatgístics causats per les activitats extractives i la nova autovia a la Unilla
- Realitzar mesures per encaminar la gestió forestal cap a la potenciació dels hàbitats d'interès prioritari, especialment la vegetació de sòls guixencs
- Restaurar la vegetació de ribera del riu de Farfanya

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental

- Recuperar basses d'abeurar el ramat
- Promoure la ramaderia extensiva
- Promoure l'apicultura
- Crear una xarxa de miradors paisatgístics aprofitant les bones condicions d'aquests espais
- Valorar punts específics com les torres del secà de Balaguer o el poble de la Figuera per crear activitats ecoturístiques
- Crear una xarxa d'itineraris senyalitzats per interpretació dels valors geològics d'aquests espais

4. Síntesi de les propostes, prioritzades a la segona sessió de debat

A continuació s'exposen els resultats de la priorització i el debat de les propostes recollides durant el procés.

En primer terme, amb el símbol (!) s'indica si es considera que la proposta, tal com està redactada, implicarà una participació activa de la població local. Aquelles propostes que, per tal de dur-se a terme, requereixen una implicació important de la població, són crítiques i cal valorar-ne el suport que generen, ja que això en permetrà preveure'n el seu èxit futur.

També s'indica el grau de suport de cada proposta amb un gràfic que recull el percentatge de respostes corresponents als quatre valors amb els quals els participants podien qualificar les propostes:

Codi	Valoració
	0 En desacord
	1 Poc important
	2 Força important
	3 Molt important

També es valora la mitjana (x) de valoracions que va rebre cada proposta. El valor resultant és el que marca l'ordre amb el qual es presenten les propostes (de millor a pitjor valorades).

Totes les propostes sotmeses a debat van rebre, en general, una valoració positiva pels participants. S'han detectat 18 propostes que requereixen una implicació important de la població (marcades amb (!) a la taula). D'aquestes, són especialment rellevants aquelles que van rebre una valoració més elevada:

- Cercar fórmules per tal que el pagès que fa possible la conservació del medi natural i cultural pugui veure's compensat per la seva tasca (x=2,8)
- Promoure actuacions per millorar, modernitzar i fer rendible l'explotació agrària (x=2,8)
- Fer que la preservació dels espais naturals sigui compatible amb millores que afavoreixin la viabilitat de les explotacions (x=2,7)
- Fer èmfasi en la importància de la població rural existent en les zones protegides (x=2,6)

Una de les propostes va rebre una valoració força negativa, en contrast amb la resta de propostes:

- Construir torres de nidificació i controlar els depredadors (x=1,2)

Al darrere de les taules, també es recullen els matisos i altres propostes que van realitzar els participants, així com el recull de les propostes més ben valorades dins de cada grup. Algunes d'aquestes propostes es feien a partir de les propostes presentades en els qüestionaris de valoració individual, però altres propostes eren formulades pel grup a partir d'un debat espontani.

1. Aprofitament agrari		(0=en desacord; 3=molt important)						
PROPOSTES A DEBAT		- X	0%	20%	40%	60%	80%	100%
Cercar fórmules per tal que el pagès que fa possible la conservació del medi natural i cultural pugui veure's compensat per la seva tasca	!	2,8						
Promoure actuacions per millorar, modernitzar i fer rendible l'explotació agrària	!	2,8						
Fer que la preservació dels espais naturals sigui compatible amb millores que afavoreixin la viabilitat de les explotacions	!	2,7						
Determinar de forma clara les activitats i usos d'aquesta zona		2,7						
Garantir una inversió per part de l'Administració a les ZEPA, com a mínim igual al destinat al Canal Segarra-Garrigues i a l'Algerri-Balaguer		2,6						
Valoritzar les finques incloses en ZEPA (ajuts agricultura ecològica, explotacions ramaderes)		2,6						
Lluitar per aconseguir una política de preus més justes per al sector, que faci rendible la seva activitat		2,5						
Agilitzar tots els tràmits administratius del sector agrari i ramader		2,4						
Promoure els cultius tradicionals	!	2,3						
Aprofitar els espais ZEPA per atreure d'altres activitats que complementin l'activitat agrària		2,3						
Promoure contractes de custòdia del territori amb els agricultors	!	2,3						
Promoure el reg de suport, en les finques on sigui possible		2,1						
Repartir les càrregues econòmiques de preservar els hàbitats dels ocells ¹		2						
Dotar el reg suficient i en les condicions econòmiques adients, per tal d'assegurar l'activitat agrícola viable i sostenible		1,9						
Promoure l'apicultura ²		1,7						
Promoure la ramaderia extensiva		1,7						
Promoure el cultiu en mosaic	!	1,5						
Recuperar basses d'abeurar el ramat		1,5						

Propostes matisades pels participants

¹ S'afegeix "entre tota la societat"

² S'afegeix "...amb criteris de viabilitat (amb un producte d'alt valor afegit), cal evitar explotacions que no poden comercialitzar amb una mínima intervenció de distribució"

Noves propostes

- Crear una distinció de qualitat dels productes, per tal de donar valor afegit

Propostes prioritzades en el treball en grup

Dotar de millores el territori per garantir-li una alternativa econòmica

Crear equipaments, centres interpretació, etc... vinculats a la ZEPA i que signifiquin millores per a la qualitat de vida al territori

Posar en valor el conjunt del territori amb la implicació d'ajuntaments i administracions

Aprofitar la declaració de ZEPA per generar valor afegit, més enllà de l'ornitofauna (patrimoni cultural i etnològic, altres activitats econòmiques...).

En comptes de compensacions cal garantir un reg de supervivència per assegurar la collita en cas de sequera (un cop cada 3 o 4 anys, gratuït)

Gratuïtat de la instal·lació del reg de supervivència (és a dir, aquell que només s'utilitza per garantir la collita en episodis de sequera, un cop cada tres o quatre anys) i de l'aigua que s'utilitzés. La sequera és perjudicial per al pagès i per als ocells.

Impulsar contractes de conservació/custòdia administració-pagès, que incrementin la renda dels darrers

Impulsar contractes ambientals per a la sostenibilitat de les explotacions agràries, que persegueixen la generació de béns i serveis ambientals no remunerats pel mercat. Aquests acords s'haurien de compensar amb "pagaments mínims compensatoris", que és el valor que la societat ha de pagar a un particular pel fet d'haver-li modificat la seva.

Permetre la mobilitat dels cultius tradicionals de secà (banc de llenyosos)

El banc de llenyosos permet afrontar el relliu generacional, i que agricultors joves puguin començar a conrear. Aquest banc hauria d'estar restringit a agricultors petits, i no a grans societats agràries, per evitar grans transformacions en el territori.

Impulsar una agro-indústria potent que doni suport a l'activitat agrària, i d'altres activitats vinculades al territori

Promoure alternatives econòmiques a l'agricultura, però que estiguin vinculades a la vocació agrària del territori.

Donar opció a accedir a fons públics, ja que les ZEPA són zones desfavorides.

A l'hora d'accedir als ajuts i a programes de fons estructurals (LEADER, per exemple), són prioritàries els territoris que tenen consideració de "zones desfavorides".

Fomentar la ramaderia extensiva d'acord amb la conservació i, en qualsevol cas, no limitar cap activitat més enllà del que determini la normativa sectorial

Promoure una ramaderia respectuosa amb la normativa sectorial i amb els requeriments de les aus, i evitar noves limitacions en la caça i la ramaderia dins de zones ZEPA (que s'apliquin els mateixos criteris i condicionants que fora de zona ZEPA).

Establir aliances amb ZEPA de distintes comunitats autònomes per tal de maximitzar els ajuts

També amb ZEPA d'altres països, que tinguessin característiques similars. Algunes convocatòries d'ajuts valoren positivament les propostes conjuntes entre espais protegits diferents.

Donar suport en la comercialització dels productes de la ZEPA.

Una mena de segell o distintiu de qualitat. Caldria estudiar, cas per cas, quins productes (l'oli d'oliva en seria un) s'hi podrien acollir, i focalitzar-ho en les cooperatives locals

2. Patrimoni natural i cultural i recerca		(0=en desacord; 3=molt important)					
PROPOSTES A DEBAT	- X	0% 20% 40% 60% 80% 100%					
		+					
Considerar la Xarxa Natura 2000 com a bé públic i indemnitzar el límit de propietat		2,5					
Fer un seguiment estricte de l'aplicació dels plans de gestió		2,4					
Fer recerca i assessorar els agricultors	!	2,3					
Inventariar els diferents elements del patrimoni cultural d'interès (trullers, cabanes, torres, ermites, marges, runes de castells, jaciments arqueològics) i establir un programa de restauració i posada en valor d'acord amb els propietaris	!	2,3					
Adaptar les tasques del conreu als cicles reproductius i desenvolupament de les aus: noves varietats, assessorament agrícola general o específic	!	2,2					
Crear guarets itinerants entre les diferents finques: en cada campanya canviarien les finques en guaret	!	2,2					
Fer recerca sobre la presència d'aus en les ZEPA (comptatge dels ocells) amb el suport de la gent del territori	!	2,2					
Fer del Clot de la Unilla un estany natural seguint les seves característiques de llacuna endorreica d'inundació periòdica i temporal		2,2					
Restaurar els impactes paisatgístics causats per les activitats extractives i la nova autovia a la Unilla		2,1					
Implicar a la gent del territori amb els projectes d'investigació i seguiment	!	2					
Realitzar mesures per encaminar la gestió forestal cap a la potenciació dels hàbitats d'interès prioritari, especialment la vegetació de sòls guixencs		1,9					
Restaurar la vegetació de ribera del riu de Farfanya		1,8					
Crear guarets per a la xurra: fer rotacions de punts de la parcel·la sense conrear i canviar anualment (Plans de la Unilla)	!	1,7					
Construir torres de nidificació i controlar els depredadors		1,2					

Propostes matisades pels participants

No s'han fet matisos addicionals.

Noves propostes

- Desenvolupar un pla estratègic per conservar i desenvolupar les ZEPA, amb un pressupost associat.
- Dedicar recursos a la conservació.

Propostes prioritzades en el treball en grup

Crear guarets guarets itinerants dintre les ZEPA

Aquests guarets tenen un elevat valor no només com a refugi per les aus, sinó com a reposició de la terra, regulació de la producció, etc.

En finques arrendades les compensacions haurien de revertir en els arrendataris

Caldria que es reconegués la tasca dels pagesos que treballen la terra –que no sempre coincideix amb els propietaris- a través d'uns mecanismes que permetessin recollir aquesta realitat en les compensacions.

Considerar la Xarxa Natura 2000 com un bé d'interès públic i establir contractes ambientals que comportin compensacions

El fet de considerar la Xarxa Natura 2000 com un bé públic facilitaria l'establiment de contractes ambientals amb entre l'Administració i els pagesos, ja que seria una bona fórmula per compensar-los per les tasques que realitzen per tal de conservar aquest bé d'interès públic.

Constituir un òrgan extern de supervisió del compliment del pla de gestió

Aquest òrgan, que no hauria de dependre de l'Administració, realitzaria un seguiment de l'execució de les actuacions contemplades al pla de gestió. Podria vincular-se a la Universitat, com a ens independent i de solvència contrastada.

Crear un òrgan de gestió comú per a totes les ZEPA (Parc Natural, Consorci), amb dotació pressupostària

Els diners que es derivessin de la dotació pressupostària haurien de revertir en el territori. La figura de parc natural com a eina de gestió donaria viabilitat de gestió i finançament. En aquest sentit, un participant demana que enlloc de crear òrgans públics, els recursos anessin a ajudar els pagesos i a garantir una bona gestió agrària.

Fer recerca de forma conjunta amb els agricultors

Aquest treball conjunt hauria de permetre que hi hagués una transferència recíproca de coneixements des de les dues parts.

Inventariar, recuperar i posar en valor els diferents elements del patrimoni d'interès cultural

Caldria cercar els mecanismes adequats per recuperar aquests elements.

Millorar la preservació del Clot de la Unilla com a estany natural

A través d'una sèrie d'actuacions que facilitin el seu manteniment de manera natural.

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental		(0=en desacord; 3=molt important)						
PROPOSTES A DEBAT		X	<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> ■ 0 ■ 1 ■ 2 ■ 3 </div>					
			0%	20%	40%	60%	80%	100%
Garantir un pressupost per dur a terme les diferents accions		2,9						
Fer atractiu el pla de gestió per implicar el territori		2,7						
Fer èmfasi en la importància de la població rural existent en les zones protegides	!	2,6						
Divulgar els valors dels hàbitats esteparis i els components patrimonials i paisatgístics importants dins i fora del territori a través de xerrades, panells informatius, etc.		2,3						
Incentivar el turisme de tots els tipus de valors: ornitològic, patrimonial, rutes, gastronòmic... ¹		2,3						
Crear itineraris recomanats		2,3						
Incentivar les propostes a nivell turístic per donar una sortida més a la gent del territori per poder continuar-hi vivint	!	2,3						
Crear un centre d'interpretació de les aus gestionat en part pels afectats, per l'administració i d'altres ²	!	2,2						
Crear un ens entre l'Administració autonòmica i local i propietaris per a ordenar, gestionar i regular tot allò que es vulgui fer a l'espai	!	2,2						
Crear una xarxa d'itineraris senyalitzats per a la interpretació dels valors geològics d'aquests espais		2,1						
Valorar punts específics com les torres del secà de Balaguer o el poble de la Figuera per crear activitats ecoturístiques		2,1						
Crear una xarxa de miradors paisatgístics aprofitant les bones condicions d'aquests espais		2						
Ajudar a la gent del territori a conèixer les espècies autòctones i donar-li la importància necessària	!	1,9						

Propostes matisades pels participants

- 1 S'afegeix "esports aventura, turisme"
- 2 No crear-ne una per cada territori

Noves propostes

- Explicar bé què vol dir estar dins una ZEPA: vol dir que prima la conservació de l'ocell, en compatibilitat amb l'agricultura tradicional

Propostes prioritzades en el treball en grup (*)

Garantir un pressupost per dur a terme les diferents accions o actuacions
El pressupost hauria de ser real, efectiu i actualitzat.
Fer èmfasi en la importància de la població rural en les zones protegides i en els seus drets
Es va comentar que la proposta era massa genèrica i que caldria concretar-la. Alhora es feu èmfasi en prestar especial atenció en els drets de la població rural.
Incentivar les activitats econòmiques com el turisme (de tots tipus) i d'altres, i facilitar-ho administrativament, com a forma de revaloritzar les finques afectades
Turisme gastronòmic, ornitològic, de natura etc. i d'altres activitats econòmiques. Es va posar molt d'èmfasi en la necessitat que l'administració ho facilités.

* NOTA: Es va parlar poc del bloc 3, ja que tot i considerar interessants la majoria de les propostes del bloc, s'entenia que era difícil tractar-les sense respondre l'interrogant més important: la possibilitat de viure econòmicament al territori. Per això el treball al grup fou principalment una continuació del debat plenari, i es comentaren sobretot propostes relacionades amb els blocs 1 i 2. En la posta en comú que es va fer posteriorment es va fer palès que la majoria d'aquests aspectes quedaven recollits en els resultats dels grups 1 i 2 (veure propostes prioritzades dels blocs 1 i 2).